

APROXIMACIÓ BIBLIOGRÀFICA ALS FONDS D'IMATGES CATALANS (i II) *Ramon Alberch i Fugueras*

Amb motiu de la celebració a la ciutat de Girona l'any 1990 de les I Jornades de la Imatge i la Recerca Històrica vàrem presentar una comunicació en la qual donàvem una primera notícia d'un aplec bibliogràfic que estàvem duent a terme i que tenia com a objectiu valorar la producció relacionada amb la imatge al nostre país.¹

En l'encapçalament de l'aplec bibliogràfic comentàvem l'escassa atenció que s'havia donat al tractament i conservació de la imatge, sobretot de la fotografia, a casa nostra i valoràvem l'esforç que s'estava fent en els darrers anys des de moltes institucions públiques i entitats privades per tal de revaloritzar la fotografia des del punt de vista documental, històric i testimonial.

Enguany, presentem un segon aplec bibliogràfic que, a més de donar notícia dels llibres i articles publicats fonamentalment en aquests darrers quatre anys, aporta una sèrie d'elements de reflexió que confirmen a grans trets les línies evolutives que traçarem el 1990. En aquest sentit podem constatar el següent:

1. La intensificació de la producció teòrica i pràctica referida als fons fotogràfics, i també dels fons cinematogràfics. Malgrat la impossibilitat evident de presentar una compilació bibliogràfica exhaustiva, és ben clar que la quantitat i qualitat d'allò que s'ha escrit en els darrers quatre anys –per la nostra part hem recollit enguany 270 referències noves de les quals prop de 230 foren publicades entre els anys 1990-1994– és equiparable al que s'havia fet al llarg de la primera meitat d'aquest segle.

2. L'extraordinària profusió de l'edició de col·leccions de fotografies i postals antigues i l'assumpció general de la modalitat de la "història gràfica" com a mètode més usual d'aplec i descripció sistematitzada de les fotografies d'una vila o comarca. Podem avaluar en prop d'una trentena les publicacions de col·leccions o àlbums de fotografies i en més d'una vintena les edicions d'històries gràfiques, la qual cosa ha suposat per una banda una extraordinària empena a la tasca de recollida i salvaguarda de fons fotogràfics antics i per l'altra ha potenciat la difusió i popularització de la fotografia arreu del país. En aquest darrer cas cal apuntar l'interès de la *Història Gràfica de Catalunya* d'Edmón Vallès i el valuós treball en equip dut a terme per l'Arxiu i el Museu Comarcal de Tàrraga en l'edició de la *Història Gràfica de l'Urgell*.

3. La creixent introducció en les revistes periòdiques de seccions fixes destinades a documentar i difondre el patrimoni fotogràfic de la seva àrea d'incidència. Seria el cas de les revistes *Terme* de Terrassa, *Arroca* de Sabadell, *Capçalera* de Barcelona o dels *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria* de Mataró. També cal destacar la iniciativa duta a terme per la Diputació de Girona en editar un butlletí específic de caire trimestral dedicat a donar a conèixer el seu Arxiu d'imatges.

4. La diversificació i innovació temàtica. En aquests anys han aparegut treballs preocupats per l'estudi de les tècniques i les màquines, o de la història de la fotografia, cas de Vic, Martorell o Barcelona. Paral·lelament, s'ha avançat en la reflexió pel que fa a l'ús de la imatge en disciplines o àmbits com la història oral, el patrimoni industrial, la història urbana o l'art. Tanmateix, el reconeixement de la fotografia en tant que art s'ha materialitzat en una intensificació de les

1. "Aproximació bibliogràfica als fons d'imatges catalans", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 111-118.

exposicions de fotògrafs actuals i en l'anàlisi del seu valor més enllà de les aportacions testimonials i documentals.

5. Finalment, constatar que l'atenció esmerçada en els fons cinematogràfics és en clar augment. La tasca continuada duta a terme per la Fundació Institut del Cinema Català i la Filmoteca de la Generalitat té el seu contrapunt amb els primers catàlegs de fons de cinema duts a terme des de les ciutats de El Prat i Girona.

Per tal de mantenir la coherència amb el recull bibliogràfic del 1990 hem optat per mantenir l'estructura del treball en base a quatre grans apartats –teoria i història de la fotografia, instruments de descripció i informació, àlbums i col·leccions d'imatges, i catàlegs d'exposicions. Ben aviat esperem poder integrar aquesta bibliografia d'imatges en un volum dedicat a aplegar la bibliografia referida als arxius i l'arxivística catalana on s'insereixen uns descriptors onomàstics, geogràfics, cronològics i per matèries que permetran una recuperació més fàcil i ràpida de la informació.

1. Teoria i història de la fotografia

- Alay, Joan Carles: "Imatge i protecció del patrimoni històric", *La imatge i la recerca històrica*. Girona: Ajuntament i AAC, 1990, p. 109-110.
- Albarracín Serra, Agustín: "Biografia del doctor Joaquín Hysem y Molleras", *Medicina e Historia*, Barcelona, núm. 45 (1992), p. 1-16.
- Alberch i Fugueras, Ramon: "La fotografia com a testimoni", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*. Girona: Diputació, núm. 1 (3r trimestre 1993), p. 4.
- Ambrós, Marsal: "Visita a la col·lecció de vistas fotogràfiques per a estereoscopi, de D. Vicens Grenzner", *BAEC*, any IV, núm. 35 (agost 1881), p. 182-184.
- Amigó, Joaquim: "Memòria llegida pel senyor Secretari de la Secció de Fotografia, en la sessió de la Junta General ordinària celebrada el dia 5 de juliol del corrent any 1919", *BCEC*, any XXIX, núm. 295 (agost 1919), p. 205-207.
- "Aplicació multimèdia a la Fira de Girona", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 2 (4t. trimestre 1993), p. 2.
- Armengol, Manuel: "El dur treball del fotògraf de premsa", *Capçalera*, núm. 11 (març 1990), p. 43-47.
- Bofill i Corominas, Montserrat: "El document fotogràfic com a eina de recerca i de didàctica en arqueologia industrial. Les sederies Vilumara de l'Hospitalet de Llobregat", *La imatge i la recerca històrica*, 1990, p. 129-137.
- Boix i Llonch, Lurdes: "Josep Esquirol. La memòria de paper. Una experiència de recuperació de la memòria històrica de l'Escala", *La imatge i la recerca històrica*, 1990, p. 139-147.

- Bolós, Carlos de: "Homenaje a un artista. Fargnoli y sus fotos", *Programa de Ferias*, Girona, 1955, s. p.
- Caparrós i Lera, Josep Maria: "El Cinema Amateur com a testimoni de la Història Local", *El Cinema amateur al Prat*, El Prat: Ajuntament, 1994, p. 19-24.
- Casademont i Serra, Josep M.: "Per a una història de la fotografia a Catalunya", *Quaderns d'art*, VII (1973), p. 7-11.
- Clopas Batlle, Isidre: *Historial de la fotografia i el cinema a Martorell*. Martorell: Club Cinefoto Martorell, 1990.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Brangulí i Soler", *Capçalera* núm. 1 (abril 1989), p. 44-47.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Alexandre Merletti Guaglia", *Capçalera*, núm. 2 (maig 1989), p. 44-48.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Maria Co de Triola", *Capçalera*, núm. 3 (juny 1989), p. 35-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Informe. Les condicions de treball dels fotògrafs de premsa diària", *Capçalera*, núm. 5 (setembre 1989), p. 7-11.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Maria Sagarra i Plana", *Capçalera*, núm. 5 (setembre 1989), p. 32-35.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Antoni Campañà i Bandranas", *Capçalera*, núm. 6 (octubre 1989), p. 27-30.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Ramon Claret i Artigas", *Capçalera*, núm. 7 (novembre 1989), p. 35-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Carlos Pérez de Rozas i Masdú", *Capçalera*, núm. 8 (desembre 1989), p. 32-35.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Els jocs del Mediterrani", *Capçalera*, núm. 9 (gener 1990), p. 30-32.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Valls i Gili", *Capçalera*, núm. 10 (febrer 1990), p. 36-39.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. El fotoperiodisme entre les dues exposicions (1888-1929)", *Capçalera*, núm. 11 (març 1990), p. 36-42.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Joan Bert i Vila", *Capçalera*, núm. 12 (abril 1990), p. 27-30.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Gabriel Casas", *Capçalera*, núm. 13 (maig-juny 1990), p. 30-33.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Carlos Pérez de Rozas i Sáenz de Tejada", *Capçalera*, núm. 14 (juliol-agost 1990), p. 33-36.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Badosa i Montmay", *Capçalera*, núm. 15 (setembre 1990), p. 33-36.

- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Domínguez i Martí", *Capçalera*, núm. 16 (octubre 1990), p. 29-31.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Manuel Mateo i Serrano", *Capçalera*, núm. 17 (novembre 1990), p. 34-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Andreu Puig Farran", *Capçalera*, núm. 18 (desembre 1990), p. 42-45.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Agustí Centelles i Osso", *Capçalera*, núm. 19 (febrer 1991), p. 34-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Jaume Calafell i Pifarré", *Capçalera*, núm. 20 (març 1991), p. 46-49.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Maria Pérez Molinas", *Capçalera*, núm. 21 (abril 1991), p. 34-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Hermenegild Vallvé", *Capçalera*, núm. 22 (maig 1991), p. 36-39.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Pablito", *Capçalera*, núm. 24 (juliol-agost 1991), p. 27-30.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Gaspar i Serra", *Capçalera*, núm. 25 (setembre 1991), p. 37-39.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Pau Lluís Torrents i Roig", *Capçalera*, núm. 26 (octubre 1991), p. 34-37.
- Cruañas i Tor, Josep: "Els fotògrafs barcelonins els anys de la guerra civil", *Capçalera*, núm. 27 (novembre 1991), p. 28-31.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Joaquim Brangulí i Claramunt", *Capçalera*, núm. 28 (desembre 1991-gener 1992), p. 30-33.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Ramon Dimas, fotògraf de Destino", *Capçalera*, núm. 29 (febrer 1992), p. 42-45.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotògrafs. Josep Porta Mesalles, pioner lleidatà", *Capçalera*, núm. 30 (març 1992), p. 28-31.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Francesc Alguersuari: imatges de free lance", *Capçalera*, núm. 31 (abril 1992), p. 33-35.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Joan Bert i Padreny, segon d'una nissaga", *Capçalera*, núm. 32 (maig 1992), p. 42-44.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Morera Falcó, la millor simbiosi de text i foto", *Capçalera*, núm. 33 (juny 1992), p. 36-39.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Soteras, fotoperiodista set dies a la setmana", *Capçalera*, núm. 35 (setembre 1992), p. 26-29.
- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Gómez Vidal, degà del fotoperiodisme lleidatà", *Capçalera*, núm. 36 (octubre 1992), p. 38-41.

- Cruañas i Tor, Josep: "Fotoperiodistes. Les imatges de premsa del franquisme tardà", *Capçalera*, núm. 37 (novembre-desembre 1992), p. 50-55.
- Cruañas i Tor, Josep: "Sáenz Guerrero, la imatge gràfica dels 50", *Capçalera*, núm. 42 (maig 1993), p. 21-23.
- Cruañas i Tor, Josep: "Postius, imatge precisa en el moment precís", *Capçalera*, núm. 43 (juny 1993), p. 20-23.
- Cruañas i Tor, Josep: "Arxius desapareguts i conservats dels vells diaris de Barcelona", *Capçalera*, núm. 44 (juliol-agost 1993), p. 20-24 (es refereix fonamentalment als fons fotogràfics).
- Cruañas i Tor, Josep: "Josep Valls Sorolla, l'anònim fotoperiodisme d'agència", *Capçalera*, núm. 45 (setembre 1993), p. 18-23.
- Díaz i Bautista, Lúcia: *Projecte d'organització de l'Arxiu d'Imatges de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. Barcelona: II Màster en arxivística, UAB, AAC i Generalitat, 1993.
- Domènech i Fernández, Sílvia: *Tesoure Bima*. Barcelona: II Màster en arxivística, UAB. AAC i Generalitat, 1993, 376 p.
- Domènech, Sílvia: "La indexació de la imatge", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 4 (2n trimestre 1994), p. 4.
- Duchain, Michel: "La imatge i la memòria", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 2 (4t. trimestre 1993), p. 4.
- Espinagosa, Jaume; Gonzalvo, Gener: "Projecte d'història gràfica de l'Urgell", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 166-169.
- Fariñas, Jordi; Gil, Antonio; Naranjo, Joan: "Fotografia i societat. El retrat", *L'Avenç*, núm. 149 (juny 1991), p. 70-73.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat II. La imatge esportiva", *L'Avenç*, núm. 150 (juliol-agost 1991), p. 84-87.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat III. La publicitat", *L'Avenç*, núm. 151 (setembre 1991), p. 52-55.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat. IV. El reportatge", *L'Avenç*, núm. 152 (octubre 1991), p. 74-77.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat. V. La moda", *L'Avenç*, núm. 153 (novembre 1991), p. 54-57.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat. VI. Els aficionats", *L'Avenç*, núm. 154 (desembre 1991), p. 72-75.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat. VII. El nu". *L'Avenç*, núm. 155 (gener 1992), p. 50-53.
- Fariñas, J.; Gil, A.; Naranjo, J.: "Fotografia i societat. VIII. Epíleg", *L'Avenç*, núm. 156 (febrer 1992), p. 66-69.

- Farrés, Francesc: *Història de la fotografia a la ciutat de Vic. Homes, tècniques i màquines. 1849-1930*. Vic: Edit. Ausa, 1991, 236 pp.
- García Espuche, Albert: "Les imatges en la recerca i la difusió de la història urbana", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 43-54.
- García, J.M.; Rom, M.: *Català Roca*. Barcelona: Comissió de Cultura de l'Associació d'Enginyers de Catalunya, 1989.
- Gil i Tort, Rosa Maria: "Organització del fons d'imatges de l'Ajuntament de Figueres", *La imatge i la recerca històrica. Segones jornades*, Girona, 1992, p. 170-175.
- Gómez Inglada, Margarida: "La història del cinema amateur pratenc", *El cinema amateur al Prat*, el Prat, 1994, p. 35-80.
- Jiménez i Navarro, Àngel: "Ricard Mur, el fotògraf d'una Costa Brava sense especulació", *Presència*, núm. 803 (1987), p. 36-39.
- Juan i Tresserres, Jordi: "De l'àlbum de records a la història industrial d'un poble", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 157-160.
- Llobet, M.; Panyella, I.: "Un thesaurus aplicat a un mitjà de comunicació àudio-visual", *Item. Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 2-3 (1988), p. 51-60.
- Llopart i Martínez, Judit: *L'Arxiu d'Imatges Francesc Català Roca. Estudi del seu fons i elaboració i aplicació d'un sistema de recuperació per mitjans informàtics*. Barcelona: II Màster en arxivística, UAB, AAC i Generalitat, 1994, 274 p.
- López Izquierdo, M.; Ventosa Muñoz, S.: "El document fílmic: font de documentació, eina de recerca i suport de difusió", *Actes de les I Jornades d'Arqueologia Industrial de Catalunya*, l'Hospitalet de Llobregat.
- Marín i Silvestre, Dolors: "Document gràfic i història oral: una aproximació metodològica a l'estudi de la vida quotidiana dels treballadors industrials", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 161-165.
- Mestre, Jordi: "Fotografies i originals", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 3 (1r trimestre 1994), p. 4.
- Miserachs i Sala, P.: "Còpia privada i dret d'autor", *Item. Revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 11 (juliol-desembre 1992), p. 18-24.
- Nieto, M. Dolors: "La ciutat i la seva gent vistes per la fotografia d'en Josep Cortinas", *Carrer dels arbres*, Badalona, 1a època, núm. 34-35 (1983), p. 9-28.
- Nieto, M. Dolors: "La ciutat i la seva gent vistes pel cinema d'en Carles Nyssen", *Carrer dels arbres*, Badalona, 1a època, núm. 34-35 (1983), p. 29-40.
- Padrosa, Inés: "La temàtica i la tècnica de l'àlbum Rubaudonadeu", *Revista de Girona*, núm. 163 (març-abril 1994), p. 42-47. (Conjunt de cinc àlbums de Figueres amb 550 fotografies dels anys 1888-1892).
- Permanyer, Lluís: "Català Roca, quan la fotografia es transforma en art", *Cultura*, febrer de 1992.

- Perucho, Joan: "La fotografia de Francesc Català Roca", *Una semántica visual*. Barcelona: Plaza y Janés, 1986.
- Pla, Jaume: "Francesc Català Roca", *Famosos i oblidats*, Barcelona: la Campana, 1989.
- Porter i Moix, Miquel: *Història del cinema a Catalunya (1895-1990)*, Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992, 414 pp.
- Porter i Moix, Miquel: "El cinema, patrimoni cultural", *El cinema amateur al Prat*, el Prat: Ajuntament, 1994, p. 13-15.
- "Provisió de documents àudio-visuals a les biblioteques públiques. Declaració bàsica", *Butlletí de l'Associació de Bibliotecaris de Catalunya*, núm. 8 (juliol-desembre 1985), p. 81-89.
- Pujula, Jordi: "Recuperació d'un viatge únic", *Revista de Girona*, núm. 164 (maig-juny 1994), p. 20-21. (Comentari de l'exposició fotogràfica "Viatge a Olot").
- Riera, Manuel: "Memòria llegida pel senyor secretari de la secció de Fotografia, en la sessió de Junta general ordinària celebrada el dia 20 de juny del corrent any 1918", *BCEC*, any XXVIII, núm. 283-284 (agost-setembre 1918), p. 193-196.
- Riera i Tuèbols, Santiago: "El valor de la imatge en la recuperació del patrimoni industrial", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 55-66.
- Romaguera i Ramió, Joaquim: *Quan el cinema començà a parlar en català (1928-1934)*, Barcelona: Fundació Institut del Cinema Català, 1992, 226 pp.
- Romaguera i Ramió, Joaquim: "El patrimoni bíbio-hemerogràfic i documental dels àudio-visuals a Catalunya. El cinema", *Treballs de Comunicació*, núm. 2 (juny 1992), p. 19-24.
- "El sistema informàtic de l'AIEMB", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 4 (2n trimestre 1994), p. 2-3.
- Terre, Laura: "Agustí Centelles. Tres años de angustia y muerte: 1936-1939", *Foto profesional*, Madrid, 1985, p. 28-32.
- Torrella, Rafel: "Fotografia d'estudi. La construcció de les pintures de la capella del Sagrament", *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, núm. 42 (gener 1992), p. 22-26. (El pintor Enric Monserdà va fer la decoració pictòrica utilitzant la fotografia com a mètode d'observació de models naturals).
- Torres Martínez, José Manuel: "Història i fotografia", *Finestrelles*, núm. 3 (1991), p. 200-206. (Invenció de la fotografia i la seva introducció a Catalunya).
- Torres, Josep Manuel: "Els inicis de la fotografia excursionista a Barcelona", *III Congrés d'Història de Barcelona*. Barcelona: Institut Municipal d'Història, 1993, vol. II, p. 391-397.
- Valentí, Lluís: "Metodologia per a la documentació de fons cinematogràfics als arxius d'imatge. L'experiència del fons Varés a l'Arxiu d'Imatges de Girona", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 197-202.
- Varés i de Batlle, Albina: "Antoni Varés: materials per a una biografia", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 7-21.

Vicente i Guitart, Carles: "Els arxius d'imatges a Catalunya: balanç i perspectives", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 7-23.

2. Arxius i fons: instruments de descripció i informació

Alberch i Fugueras, Ramon: "Aproximació bibliogràfica als fons d'imatges catalans", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 111-118.

Boadas, Joan; Casellas, Lluís-Esteve; Freixas, Pere; Sais, Carme; Vivern, Montserrat: "L'arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona: el tractament informàtic del fons", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 123-128.

Boadas, Joan; Varés, Albina: "Catàleg de l'obra fílmica d'Antoni Varés. Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 22-64.

Borfo i Bach, Antoni: "L'Arxiu fotogràfic de la UAB", *Biblioteca Informacions*, núm. 4 (juliol 1993), s.p.

Buil, Àngels; Cervera, Elena; Cervera, Montserrat: "Centre Documentació Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Demarcació Lleida", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 161-162. (Notícia del fons fotogràfic)

Carreras i García, Montserrat: "Museu de Badalona. Arxiu d'imatges i fons d'imatges de l'arxiu Josep M. Cuyàs Tolosa", *Carrer dels arbres*, Badalona, núm. 4 (desembre 1993), p. 59-62.

Conesa, Alícia: "L'Arxiu d'imatges de Televisió de Catalunya", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 163-165.

Cruañas i Tor, Josep: "L'Arxiu Nacional de Catalunya conté un valuós recull d'imatges", *Capçalera*, núm. 41 (abril 1993), p. 46-50.

"La Diputació de Girona crea l'Arxiu d'imatges Emili Massanas i Burcet", *Arxiu d'imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 1 (3r trimestre 1993), p. 2.

"Equip de treball per l'Arxiu d'imatges", *Arxiu d'imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 2 (4t trimestre 1993), p. 3.

Figueres i Vígara, Pere: "El fons documental de l'Arxiu Tobella de Terrassa", *Terme*, núm. 2 (novembre 1987), p. 7-8. (Valor de la fotografia per als historiadors de la contemporaneïtat. Descripció del fons).

Freixa i Serra, Eugènia: *Col·lecció fotogràfica Hermenter Serra*. Barcelona: III Màster en arxivística, UAB, AAC i Generalitat, 1994, s.p.

Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura: *Actualització del catàleg del fons videogràfic del Departament de Cultura*. Barcelona: Generalitat, 1992 (28)f.

Gómez Inglada, Margarida: "Fitxes tècniques de les pel·lícules incorporades a l'Arxiu Municipal del Prat (Secció d'imatges)", *El cinema amateur al Prat*, el Prat: Ajuntament, 1994, p. 93-114.

"Incorporació del fons fotogràfic de Pablo García Cortés, Pablito", *Arxiu d'imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 1 (3r trimestre 1993), p. 3.

Port de Tarragona. Guia-catàleg de l'Arxiu fotogràfic, Tarragona: Junta del Port, 1991, 101 p.

Rodríguez i Duque, Josep-Ignasi; Echaz i Fort, Maria Pilar: "L'arxiu fotogràfic de l'Institut d'Estudis Ilerdencs de la Diputació de Lleida: passat i present", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 181-185.

Rodríguez i Duque, Josep Ignasi; Echaz i Fort, M. Pilar: "El fons de plaques de vidre de l'Institut d'Estudis Ilerdencs: tractament i difusió", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 178-183.

Sais, Carme; Cárceles, Dolors: "El fons Fontanet-Masó de l'Arxiu d'imatges de l'Ajuntament de Girona", *La imatge i la recerca històrica. Segones Jornades*, Girona, 1992, p. 184-198.

Sobrevila, Carme: "L'arxiu d'imatges de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 187-190.

Soler i Alumà, Maria Encarnació: "Fiestas de las Santas en el año de la Victoria, una mostra del patrimoni cinematogràfic recuperat a Mataró", *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria*, núm. 48 (gener 1994), p. 42-49. (Història del suport fotogràfic, i descripció i fitxa tècnica de les pel·lícules).

Torrella, Rafel: "Arxiu fotogràfic dels Museus de l'Ajuntament de Barcelona", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 191-196.

"39 anys de la Revista de Girona: una base de dades", *Arxiu d'imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 3 (1r trimestre 1994), p. 2.

3. Àlbums i col·leccions d'imatges

"Abans d'ara: imatges del paisatge i l'activitat agrícola tradicional", *Papers del Montgrí* núm. 8 (1989), p. 33-38.

Alberch, Xavier; Colomer, M. Assumpció: "Imatges inèdites de la transformació del tèxtil a Salt", *Revista de Girona* núm. 164 (maig-juny 1994), p. 54-61.

Àlbum del socialisme català i de la Catalunya popular. Recerca d'imatges i confecció de textos a cura de Jordi Font. Barcelona: Partit dels Socialistes de Catalunya, 1990, 171 p.

Aloy, Joaquim; Sardans, Jordi: *Història gràfica de Manresa. La república (1931-1936)*. Manresa: Parcir, 1991, vol. I, 339 p. i vol. II, 409 p.

Amigó, Jordi; Vilardell, Roser: *El transport de viatgers a Esplugues i Sant Just (1900-1950)*. Esplugues: Ajuntament, 1994, 85 p.

- Anguera, Pere; Arnavat, Albert; Amorós, Xavier: *Història gràfica del Reus Contemporani. I. 1803-1939*. Reus: Ajuntament, 1986.
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 1 (tardor 1987), p. 95-100. (Quatre fotografies d'ambient industrial tèxtil i destil·leries procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 2 (primavera 1988), p. 107-112. (Quatre fotografies de fàbriques tèxtils dels anys vint procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 3 (tardor 1988), p. 107-112. (Quatre fotografies de celebracions i enterraments procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 4 (primavera 1989), p. 101-106. (Quatre fotografies d'autobusos -anys 1920-1952- procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 5 (tardor 1989), p. 105-110. (Quatre fotografies d'escoles i acadèmies dels anys 1925-1932 procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 6 (primavera 1990), p. 119-124. (Quatre fotografies de temàtica esportiva dels anys 1920-1927 procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 7 (tardor 1990), p. 109-114. (Quatre fotografies de colònies escolars dels anys 1913-1919, procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 8 (primavera 1991), p. 109-114. (Quatre fotografies de visites de Carlos González, Francesc Macià, Manuel Azaña i Francisco Franco, procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 9 (tardor 1991), p. 115-120. (Quatre fotografies de materials arqueològics dels anys 1914-1959, procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- "Arxiu Fotogràfic", *Arraona. Revista d'Història*, núm. 10 (primavera 1992), p. 113-118. (Quatre fotografies d'obres públiques dels anys 1928-1971, procedents del MHCS, Arxiu Casañas).
- Arxiu Històric del Poblenou: *Tal com érem. Memòria gràfica del Poblenou*. Barcelona: Arxiu Històric del Poblenou, 1994, 86 p.
- Barull, Jaume, i altres: *Història gràfica de Lleida*. Lleida: Pagès Editors, 1991.
- Barcelona, ciutat imaginada. Manel Enclusa, fotografies*. Barcelona: Ajuntament, 1988, 117 p.
- Barcelona. Quinze dies d'eufòria*. Barcelona: Àmbit serveis editorials, 1992, 149 p.
- Bigas, Quim; Jiménez, Àngel: *Sant Feliu de Guíxols. Imatges per a la història*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 1993, 97 p.
- Bonamusa, Francesc; Gabriel, Pere; Martín Ramos, José Luis; Termes, Josep: *Història gràfica del moviment obrer a Catalunya*. Barcelona: Diputació, 1989, 373 p.

- Bussot i Liñón, Gerard: *Recull d'imatges i comentaris*. Santa Cristina d'Aro: Ajuntament, 1991, 151 p.
- Capmany, M. Aurèlia: *Fem memòria. El port de Barcelona*. Barcelona: Port Autònom i Lunweg edit., 1990, 178 p.
- Carner, Isidre; Lozano, Teresa: *Sabadell tal com era. 1930-1939*. Sabadell: Ajuntament, 1993, 126 p.
- La Casa de la Ciutat*. Barcelona: Ajuntament, 1991, 113 p.
- Casals, Núria; Padró, Jordi: *Història gràfica de Badalona. I. 1880-1939*. Badalona: Museu, 1987.
- Casals, Núria; Padró, Jordi: *Història gràfica de Badalona. II. 1939-1975*. Badalona: Museu, 1993, 327 p.
- Casanovas, Vicenç: *Vilassar de Mar, documental i històric*. Vilassar: Oikos-Tau, 1978, 285 p.
- Castelló d'Empúries. 1. 18 imatges retrospectives*. Castelló: Ajuntament, s. d.
- Castelló d'Empúries. 2. 15 imatges retrospectives. Arquitectura i urbanisme*. Castelló: Ajuntament, s.d.
- Català Roca, Francesc; Espinàs, Josep M.: *Vuit segles de carrers de Barcelona*. Barcelona: Destino, 1974.
- Catàleg de fotografies III. Viladecans antic*. Viladecans: Arxiu Municipal, 1990, 20 p.
- Catálogo de la postal històrica editada por F. Morente. Años 1989-1992. Series A y B. Tema Gerona històrica*. Girona: Palahí A. G. 1993, 48 p.
- Catany, Toni: *La meva mediterrània*. Barcelona: Edic. la Campana, 1991, 118 p.
- Clavell, Magda; García, Paqui: *Imatges del poble. 1870-1943. Santa Coloma de Gramenet*. Santa Coloma: Ajuntament, 1994, 189 p.
- "Una col·lecció fotogràfica: la festa a les terres gironines", *Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet*, núm. 3 (1r trimestre 1994), p. 3.
- Cruañas i Tor, Josep: "Imatges de la Setmana Tràgica vuitanta anys després", *Capçalera*, núm. 4 (juliol-agost 1989), p. 35-38.
- Cruañas i Tor, Josep: "Imatges d'un atemptat", *Capçalera*, núm. 23 (juny 1991), p. 29-32 (Fotografies de l'atemptat a la caserna de Vic el 29-V-1991).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 14 (juliol 1982), p. 47. (Fotografies dels banys d'en Colom i dels Marians, de l'ermita de Sant Simó i del carrer de Sant Benet, de l'any 1920?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM* núm. 15 (desembre 1982), p. 49-50. (Fotografies masies de l'any 1920?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 16 (abril 1983), p. 49-50. (Serenates als carrers de la Cooperativa, 1915?, Puerto Rico, 1912?, Catalunya, 1915? i Santa Marta, 1915?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 17 (juliol 1983), p. 47-48. (Fotografies carrer Sant Felicià, l'estació vella, 1848, l'interior de l'església de Sta. Maria, 1935? i Can Marfà, 1880).

- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 18 (desembre 1983), p. 47-48. (Onze fotografies de la XXXIII Festa Literària de Sta. Lúcia, 1983).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 19 (abril 1984), p. 49-50. (Vuit fotografies del Convent de les Tereses, sense data).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 20 (juliol 1984), p. 51-52. (Quatre fotografies del Bar Canaletes, 1935?, 1955?, 1955 i 1965).
- "Documentació fotogràfica. Inauguració de la capella de Sant Sebastià", *FMASM*, núm. 22 (abril 1985), p. 55-56 (Sis fotografies sense data).
- "Documentació fotogràfica. Inauguració exposició el Barroc de Mataró i del Maresme", *FMASM*, núm. 23 (juliol 1985), p. 48.
- "Documentació fotogràfica. Exposició l'Aventura americana del Maresme. Juliol-octubre 1985", *FMASM*, núm. 24 (desembre 1985), p. 49.
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 25 (abril 1986), p. 56. (Dues fotografies masies de Valldèix, any 1920?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 29 (juliol 1987), p. 52. (Dues fotografies fàbrica Fontdevila i botiga queviures, any 1938).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 31 (abril 1988), p. 41-44. (Vuit fotografies masies de Valldèix, anys 1920? i 1928?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 36 (gener 1990), p. 49-50. (Quatre fotografies de la plaça Sta. Anna, Col·legi Sta. Anna, el camí ral i les Rambles, i el camí ral, a començaments d'aquest segle).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 39 (gener 1991), p. 39. (Vuit fotografies de la drassana Alsina (4), construcció del vaixell lluro (3), i benedicció de la barca Pilar, anys 1950?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 40 (abril 1991), p. 46-48. (Sis fotografies de carrers de començament d'aquest segle).
- "Documentació fotogràfica" *FMASM*, núm. 41 (octubre 1991), p. 41-44. (Cinc fotografies del cinema Gayarre, i dues de la construcció de la plaça de Cuba, 1934?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 42 (gener 1992), p. 48-50 (Sis fotografies de carrers, any 1900?).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 43 (abril 1992), p. 58-60. (Quatre fotografies del Camp de l'Estadi, 1917, i dues de banyistes a la platja).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 44 (octubre 1992), p. 41-44. (Vuit fotografies de l'estació vella, la nova i el tren, anys 1902 i 1910).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 45 (gener 1993), p. 44-48. (Deu fotografies dels tres tombs dels anys 1905, 1925, 1930, 1943, 1950, 1955 i 1979).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 46 (abril 1993), p. 40-46. (Catorze fotografies de carrers i el Col·legi de Sta. Anna d'inicis de segle, i dels anys 1903, 1905, 1955 i 1957).

- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 47 (octubre 1993), p. 43-46. (Vuit fotografies de les nevades del 1962).
- "Documentació fotogràfica", *FMASM*, núm. 48 (gener 1994), p. 50-54. (Deu fotografies comparatives de carrers i places del 1910 i visió actual).
- L'Empordà. Àlbum*. Barcelona: Il·lustració Catalana, (ca. 1920), 100 p. (BPP).
- Espinagosa, Jaume; Gonzalvo, Gener; Serés, Jordi: *Història gràfica de l'Urgell*. Girona: Consell Comarcal de l'Urgell, Columna-El Pont de Pedra, 1993, 389 p.
- Josep Esquirol (1874-1931). *Col·lecció de fotografies. 2. L'Escala. 21 caps d'estudi*. L'Escala: Ajuntament, 1991, s.p.
- Josep Esquirol (1874-1931). *Col·lecció de fotografies. 3. Empúries. 35 imatges de les Ruïnes i Excavacions i del poble*. L'Escala: Ajuntament, 1992, s.p.
- Font i Carnicé, Dolors: *Terrassa 1987*. Terrassa: Arxiu Tobella, 1988, 319 p.
- Font i Carnicé, Dolors: *Terrassa 1989*. Terrassa: Arxiu Tobella, 1989, 319 p.
- Foto Lux*. Girona: Ajuntament, 1990, s.p. (Col·lecció Girona en Imatges, 7).
- Fotografies de Sant Feliu de Guíxols. Any 1900*. Sant Cugat del Vallès: E. R. Edicions catalanes, 1987.
- Fotografies històriques de Corbera de Llobregat*. Corbera: Ajuntament, s.d. , s.p.
- Gimeno, Manel: "La guerra civil al Pallars: imatges", *Col·legats. Anuari del Centre d'Estudis del Pallars*, núm. 2 (1988), p. 223-239.
- Grup d'Investigació i Història: *Recull de fotografies que fan història*. Sant Quirze del Vallès: Grup d'investigació i història, 1991, 125 p. (Col·lecció gràfica de Sant Quirze, 1).
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1978*. Barcelona: Edicions 62, 1979, 254 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1979*. Barcelona: Edicions 62, 1980, 250 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1980*. Barcelona: Edicions 62, 1981, 250 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1981*. Barcelona: Edicions 62, 1982, 250 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1982*. Barcelona: Edicions 62, 1983, 251 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1983*. Barcelona: Edicions 62, 1984, 251 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1984*. Barcelona: Edicions 62, 1985, 249 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1985*. Barcelona: Edicions 62, 1986, 249 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1986*. Barcelona: Edicions 62, 1987, 249 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1987*. Barcelona: Edicions 62, 1988, 249 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1988*. Barcelona: Edicions 62, 1989, 250 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1989*. Barcelona: Edicions 62, 1990, 250 p.
- Història gràfica de Catalunya dia a dia. 1990*. Barcelona: Edicions 62, 1991, 248 p.

- Història gràfica de Catalunya dia a dia*. 1991. Barcelona: Edicions 62, 1992, 249 p.
- Imatges de la Catedral de Girona. Foto Lux*. Girona: Ajuntament, 1993, s.p. (Col·lecció Girona en Imatges, 8).
- Juan i Lloret, Pasqual: *Tomant a mirar: Esplugues des del 1900*. Esplugues: Ajuntament, 1991, 204 p.
- Lloret, Josep; Surroca, Joan: *Història gràfica de Torroella i l'Estartit*. Torroella de Montgrí: Museu del Montgrí i del Baix Ter, 1982, 194 p.
- Mallol i Oriol, Josep (a. Valentí): *L'ahir del Port de la Selva*. Olot: Imp. Alzamora, 1989, 127 p. (BPG).
- Masies del Prat. Fotografies de Colita*. El Prat: Ajuntament, 1984, 140 p.
- Mir, J.; Prats, F.: *75 postals trampolines. 1900-1940*. Lleida: Pagès editors, 1992, 172 p.
- Mir i Moragas, Domènec: *Calera d'altre temps*. Calera: Pagès edit. 1991, 231 p.
- Obiols, Salvador; Gimferrer, Pere: *Catalunya en blanc i negre*. Barcelona: Espasa Calpe, 1992, 303 p.
- Oliveras, Josep Maria: *Salt, una mirada*. Girona: Ajuntament de Salt, 1991, 120 p.
- Olot: imatges per a la memòria. Anem a vila*. Volum I. Olot: Fundació Pere Simon, 1991, 152 p.
- Olot: imatges per a la memòria. Per carrers i places, amb Joaquim Danés i Llongarriu*. Olot: Fundació Pere Simon, 1992, 160 p.
- Olot: imatges per a la memòria. Àlbum de família amb Alexandre Cuéllar i Bassols*. Olot: Fundació Pere Simon, 1993, 150 p.
- Olot: imatges per a la memòria. Per fonts i paratges amb Maria Agustí i Reixach*. Olot: Fundació Pere Simon, 1993, 160 p.
- Ortiga, Ramon: *Història gràfica de Cambrils*. Tarragona: Edic. el Mèdol, 1991, 194 p.
- Padrosa, Inés: "L'àlbum Rubaudonadeu, història gràfica empordanesa", *Revista de Girona*, núm. 162 (gener-febrer 1994), p. 42-47. (Notícia de l'àlbum fotogràfic realitzat per Josep Rubaudonadeu de Figueres. Consta de cinc volums amb 550 fotografies datables entre els anys 1888 i 1892).
- Permanyer, Lluís: *Barcelona, àlbum de fotos*. Barcelona: la Campana, 1991, 174 p.
- Porta d'aigua. Deu visions del port de Barcelona*. Barcelona: Port Autònom, Lunwerg edit. Fundació Caixa Barcelona, 1989, 181 p.
- Portella, Francesc: *Quan encara s'anava a peu. La Seu d'Urgell, 1910-1935. 100 imatges de l'arxiu Maravilla*. La Seu d'Urgell: Ajuntament, 1991.
- Portet, Àngel: "Rais i raiers al Pirineu. Imatges", *Collegats, Anuari del Centre d'Estudis del Pallars*, núm. 3 (1989), p. 239-240.
- Pujades, Xavier; Santacana, Carles: *Història il·lustrada de l'esport a Catalunya*. Vol. I (1870-1931). Barcelona: Diputació, 1994, 214 p.

- Pujol i Cofan, Jordi: "El Baix Empordà: un àlbum de postals", *Revista de Girona*, núm. 140 (maig-juny 1990), p. 100-105.
- Ramos, Joan Josep i altres: *Alella, recull d'imatges. Cent anys d'història*. Alella: Associació Cultural Revista Alella, 1991, 416 p.
- Ruy, J.; Caralt, S.; Borrut, J.: *Imatges de Sant Vicenç de Calders*. El Vendrell: Ajuntament, 1992, 64 p.
- Josep Sánchez Ríos. *Viladecans 1960-1970. Una dècada en imatges*. Viladecans: Ajuntament, 1992, 20 p.
- Tapiolas, Judit; Figueras, Pere: *Terrassa, 1901-1919*. Terrassa: Arxiu Tobella, 1990, 375 p.
- "Terrassencs. Imatges. En moto. Arxiu Tobella", *Terme*, núm. 5 (novembre 1990), p. 60.
- "Terrassencs. Imatges. Joaquim Vancells a la Barata. Arxiu Tobella", *Terme*, núm. 6 (novembre 1991), p. 60.
- Torras i Ribé, Josep Maria: *Igalada, una història en imatges*. Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1982, 316 p.
- Vallès, Edmon: *Història gràfica de la Catalunya contemporània. 1888/1931. Volum I. De l'exposició universal a la solidaritat catalana. 1888/1907*. Barcelona: Edicions 62, 1974, 365 p.
- Vallès, Edmon: *Història gràfica de la Catalunya contemporània 1888/1931. Volum II. De Solidaritat catalana a la Mancomunitat. 1908/1916*. Barcelona: Edicions 62, 1975, 367 p.
- Vallès, Edmon: *Història gràfica de la Catalunya contemporània. 1888/1931. Volum III. De l'Assemblea de Parlamentaris al 14 d'abril del 1931. 1917/1931*. Barcelona: Edicions 62, 1976, 361 p.
- Vallès, Edmon: *Història gràfica de la Catalunya autònoma. 1931/1939. I. La Pau. Del 14 d'abril del 1931 al 19 de juliol del 1936*. Barcelona: Edicions 62, 1977, 361 p.
- Vallès, Edmon: *Història gràfica de la Catalunya autònoma. 1931/1939. II. La guerra. Del 19 de juliol del 1936 a l'11 de febrer del 1939*. Barcelona: Edicions 62, 1978, 361 p.
- Valls i Mas, Xavier: *Manlleu. 110 anys de fotografia*. Manlleu, 1993, 537 p.
- Vilafranca, ahir. *Imatges d'un segle*. Vilafranca del Penedès: Ajuntament, INEM i Fons Social Europeu, 1992, 184 p.
- Virella i Bloda, Albert: *Vilanova i la Geltrú: imatges de la ciutat i de la comarca*. Vilanova: Ed. Rius Vila, 1949, 220 p.
- W. AA.: *Barcelona 1987-1992. Imatges del procés de transformació urbana*. Barcelona: Ajuntament, 1992, 36 p. (Fotografies aèries de les àrees olímpiques).
- W. AA.: *La Barcelona del 92: imàgenes de un cambio*. Barcelona: la Vanguardia, 1991, 156 p.
- W. AA.: *Flaçà. Les velles fotografies del poble i de la seva gent*. Flaçà: Ajuntament, 1984, 193 p.

4. Catàlegs d'exposicions

- Àlbum de França. De Séeberger a l'Estudi Harcourt.* Barcelona: Fundació "la Caixa", 1993, 180 p.
- Amigó, Joaquim: "Exposició de fotografies de muntanya", *BCEC*, any XXVIII, núm. 287 (desembre 1918), p. 257-259.
- L'artista al seu taller. Fotografies de Francesc Serra.* Barcelona: OCSA i Lunweg editores, 1990, 129 p.
- Barral, Xavier: *El Palau Nacional. Crònica gràfica.* Barcelona: MNAC-Lunweg Edit. 1992.
- Bifet i Freixas, Roser: "La força de la imatge. 150 anys de fotografia", *La imatge i la recerca històrica*, Girona, 1990, p. 119-122.
- Calvo, Lluís; Mañà, Josep; Naranjo, Juan: *Temps d'ahir. Arxiu d'etnografia i folklore de Catalunya. 1915-1930.* Barcelona: Fundació la Caixa, 1994, 133 p. (Exposició de 120 fotografies dels anys 1915-1930 d'un fons fotogràfic del CSIC).
- Capa, C.; Fontcuberta, J.; Green, J.; Balcells, A.: *Agustí Centelles, fotoperiodista.* Barcelona: Fundació Caixa de Catalunya, 1991, 192 p.
- Cano, Genís; Rabuñal, Anxel: *Barcelona murs.* Barcelona: Ajuntament, 1991, 195 p.
- Francesc Català Roca, Fotografies. Artistes. Arquitectura. Personatges. Toros.* Barcelona: Galeria Maeght, 1982.
- Francesc Català Roca. Fotografes.* Barcelona: Institut d'Estudis Nord-americans, 1987.
- Francesc Català Roca. Del meu arxiu.* Barcelona: Galeria Maeght, 1990.
- Centre Excursionista de Catalunya: *Exposició d'obres originals dels socis de la secció de fotografia. Catàleg.* Barcelona: Centre Excursionista de Catalunya, 1913, 22 (2) p.
- Joan Comalat. *20 anys de recerques fotogràfiques.* Girona: Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics, 1992, 115 p.
- "Exposició de fotografies", *BCEC*, any XXI, núm. 197 (juny 1911), p. 185-191.
- "Exposició de fotografies d'en Juli Soler", *BCEC*, any XXXI, núm. 313 (febrer 1921), p. 45-47.
- "Exposició de postals de Catalunya", *BCEC*, any XVIII, núm. 167 (desembre 1908), p. 374-376.
- "Exposició fotogràfica", *BCEC*, any XXIII, núm. 220-221-222 (maig-juny-juliol 1913), p. 182-184.
- Fontcuberta, Joan; Zèlich, Cristina: *Photographies catalanes des années trente.* Barcelona: Dep. Cultura Generalitat, 1982.
- Foto pres.* Barcelona: Fundació Caixa de Pensions, 1984, 127 p.
- Fotomercè 93.* Barcelona: Ajuntament, 1993, 110 p.
- Monocle, bisturí i Lluna park.* Barcelona: René Metràs, 1982.
- Musa Museu. Fotògrafs contemporanis als museus de Barcelona.* Barcelona: Ajuntament i Lunweg edit. 1992, 190 p.

- Primavera fotogràfica*. 1988. Barcelona: Generalitat, 1988, 121 p.
- Primavera fotogràfica*. 1990. Barcelona: Generalitat, 1990, 195 p.
- Primavera fotogràfica*. 1992. Barcelona: Generalitat, 1992, 190 p.
- Primavera fotogràfica*. 1994. Barcelona: Generalitat, 1994, 170 p.
- Ribas i Prous, Josep Maria: *Estanislao Pedrola i Rovira. Catàleg de l'exposició*. Reus: Agrupació Fotogràfica, 1968.
- Josep Salvany i Blanch. Fotografies 1910/1926*. Selecció i edició a cura d'Assumpta Armengol i Ricard Marco. Barcelona: Biblioteca de Catalunya, 1992, 133 p. (Exposició de l'obra d'aquest fotògraf martorellenc. El fons ingressà a la Biblioteca de Catalunya l'octubre del 1905 procedent del Centre Excursionista de Catalunya. Consta de 10.000 clixés).
- "Segon saló català de fotografies de muntanya", *BCEC*, any XXXIX, núm. 408 (maig 1929), p. 180-182.
- "VI Concurs de fotografies Premi Catalunya", *BCEC*, any XL, núm. 417 (febrer 1930), p. 51-52.
- "Tercer Saló Català de fotografies de Muntanya", *BCEC*, any XL, núm. 420 (maig 1930), p. 158-161.
- Viatge a Olot. La salvaguarda del patrimoni artístic durant la guerra civil*. Barcelona: Ajuntament i àmbit serveis editorials, 1994, 95 p. (Col·lecció imatges d'arxiu, 1).
- Viladecans antic*, catàleg de l'exposició. Viladecans: Ajuntament-Arxiu Municipal, 1989, 20 p.
- Visió fotogràfica d'una època (1936-1986)*. A. Centelles. F. Català Roca. J. Brangulí. X. Miserachs. Barcelona: Fundació Caixa de Barcelona, 1986, s.p.
- Visions i imatges de les Valls d'Àneu, catàleg de l'exposició*. Esterri d'Àneu: Consell Cultural de les Valls d'Àneu, 1992.

ABREUJAMENTS

BAEC	Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalana
BCEC	Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya
BPG	Biblioteca Pública de Girona
BPP	Biblioteca del Palau de Peralada
FMASM	Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria. Mataró
MHCS	Museu d'Història de la Ciutat de Sabadell